

POSLOVNE KNJIGE OBRTNIKA

POSLOVNE KNJIGE PREMA PROPISIMA O POREZU NA DOHODAK

Vođenje poslovnih knjiga i knjigovodstvene isprave

- Poslovne knjige propisane Zakonom i Pravilnikom o porezu na dohodak obvezne su za fizičke osobe koje obavljaju: samostalnu obrtničku djelatnost, djelatnost slobodnih zanimanja, djelatnost poljoprivrede i šumarstva
- Obrtnici mogu voditi poslovne knjige samostalno ili uz pomoć drugih (knjigovodstveni servisi, druge stručne osobe itd.) i to u elektroničkom ili „papirnatom“ zapisu.
- Poslovne primitke i izdatke koji nastaju u vezi s obavljanjem samostalne djelatnosti, fizičke osobe bilježe u Knjigu primitaka i izdataka po načelu blagajne. To znači da se primici bilježe tek nakon što su naplaćeni, odnosno izdaci nakon što su plaćeni. Izuzetak od temeljnog načela blagajne jesu izdaci temeljem otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine.
- Vode se posebno za svaku kalendarsku godinu (porezno razdoblje).
- Svaka od poslovnih knjiga vodi se na propisanim obrascima: Knjiga primitaka i izdataka (Obrazac KPI), Popis dugotrajne imovine (Obrazac DI), Knjiga prometa (Obrazac KP), Evidencija o tražbinama i obvezama (Obrazac TO)
- Za svaku prodaju odnosno obavljenju uslugu mora se izdati račun. Obveza izdavanja računa propisana je odredbama Općeg poreznog zakona, kao i posebnim poreznim propisima. Ukoliko se naplata vrši u gotovini svaki izdavatelj računa dužan je koristiti fiskalni naplatni uređaj sukladno Zakonu o fiskalizaciji.
- Računi se ispostavljaju najmanje u dva primjerka – jedan se uručuje kupcu, a drugi služi izdavatelju kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama.
- Zakon o računovodstvu propisuje rok od najmanje 11 godina za čuvanje isprava temeljem kojih su uneseni podaci u poslovne knjige, pri čemu rok za čuvanje navedenih knjigovodstvenih isprava počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslove knjige u koje su isprave upisane.

Knjiga primitaka i izdataka

- Evidencija o dnevnim i ukupnim poslovnim primicima i izdacima u poreznom razdoblju na Obrascu KPI.
- Unose se opći podaci o poreznom obvezniku i to: naziv/ime i prezime, osobni identifikacijski broj odnosno osobni identifikacijski broj nositelja zajedničke djelatnosti, adresa.
- Unose se podaci o poslovnim primicima i izdacima kako slijedi (redni broj, nadnevak primitaka i/ili izdataka, broj temeljnice na osnovi koje se vrši knjiženje, opis isprave, iznos svih vrsta primitaka, iznos svih vrsta izdataka, PDV sadržan u primicima i izdacima).
- Porezni obveznik dužan je u KPI ili drugim evidencijama osigurati podatke o dnevnom gotovinskom prometu. Pritom se primitci u gotovini odnose na podatke o dnevnom gotovinskom prometu koje ne treba dnevno evidentirati u KPI ako porezni obveznik vodi evidenciju o dnevnom gotovinskom prometu prema Zakonu o PDV-u (Knjiga I-RA). U tom slučaju u stupac 5 Obrasca KPI može se upisati gotovinski promet u jednoj svoti za cijelo obračunsko razdoblje (mjesečno ili tromjesečno), a u istim rokovima kao što se utvrđuje i obveza za PDV. Ako obveznik nije u sustavu PDV-a, gotovinski promet se može evidentirati u jednoj svoti ali za prethodni mjesec.
- Unos podataka mora se obaviti najkasnije do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
- Porezni obveznik za svoje poslovanje vodi jednu KPI bez obzira na broj poslovnih jedinica i broj registriranih djelatnosti
- Za zajedničku djelatnost (supoduzetništvo) vodi se jedna knjiga primitaka i izdataka bez obzira na broj poslovnih jedinica i supoduzetnika.
- Na kraju poreznog razdoblja (godine) primici i izdaci se zbrajaju. U slučaju otuđenja ili likvidacije obrta, odnosno prelaska s utvrđivanja dobiti na utvrđivanje dohotka, primici i/ili izdaci se dodaju kao i izdaci otpisa dugotrajne imovine obrta, prema Zakonu o porezu na dobit.
- Obrazac KPI propisan je Pravilnikom o porezu na dohodak i njegov je sastavni dio.

OBRAZAC KPI

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA

I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU: "IVICA" OBRT ZA PROIZVODNU I USLUGE														
1. NAZIV DJELATNOSTI: PROIZVODNJA METALNIH KONSTRUKCIJA											ŠIFRA DJELATNOSTI: 25.1			
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI: IVICA IVANČIĆ														
3. ADRESA PREBIVALIŠTA /UOBIČAJENOG BORAVIŠTA: ZAGREB; ZAGREBAČKA BB														
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI: 12345678901														
II. PODACI O PRIMICIMA														
R. BR.	NADNEVAK PRIMITKA / IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	PRIMICI			PDV U PRIMICIMA	UKUPNI PRIMICI	IZDACI			PDV U IZDACIMA	IZDACI IZ ČL. 33. ST. 1. T. 1. 15.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDACI
				U GOTOVINI	NA ŽIRO - RAČUN	U NARAVI			U GOTOVINI	PUTEM ŽIRO - RAČUNA	U NARAVI			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
136	30.12.2016	T-204	Izv. ž. r. 97	4.170,00	15.600,00	-	3.954,00	15.860,00	2.500,00	3.900,00	-	12.800,00	-	5.120,00
137	31.12.2016	T-205	Utrošak	1.240,00	-	-	248,00	992,00	-	-	-	-	-	-
138	30.12.2016	T-206	Amortizacija 2016	-	-	-	-	-	-	-	10.800,00	-	-	10.800,00
SVEUKUPNO 2016				155.000,00	347.000,00	-	100.000,00	101.600,00	26.300,00	26.300,00	10.800,00	54.800,00	-	286.800,00

Knjiga prometa

- Knjiga prometa je evidencija u koju se na kraju radnog dana, a najkasnije prije početka idućega radnog dana, upisuju primici naplaćeni u gotovu novcu i čekovima odnosno u slučaju paušalnog oporezivanja i primici naplaćeni bezgotovinskim putem.
- Ako se podaci o dnevnom gotovinskom prometu vode u Knjizi primitaka i izdataka ili u drugim evidencijama na mjestu gdje se gotovinski promet ostvaruje, tada nije potrebno voditi i Knjigu prometa
- Ako se djelatnost prodaje na malo obavlja u više prodajnih mjesta tada se Knjiga prometa vodi za svako prodajno mjesto, radnju ili drugo
- U knjigu prometa upisuju se opći podaci o poreznom obvezniku, podaci o poslovnoj jedinici te slijedeći podaci: redni broj, nadnevak ostvarivanja gotovinskog primitka, broj temeljnice, opis isprava o primicima u gotovini, iznos naplaćen u gotovini i čekovima, iznos naplaćen bezgotovinskim putem i ukupno zbroj iznosa.
- Podatak o naplaćenom bezgotovinskom iznosu popunjava obrtnik koji dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu.
- Ukupni zbroj iznosa naplaćenih u gotovini ili čekovima unosi se u stupac 5 Knjige primitaka i izdataka
- Knjigu prometa nisu obvezni voditi porezni obveznici poreza na dohodak koji nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost, uz uvjet da djelatnost ne obavljaju u više poslovnih jedinica, a podatke u Knjigu primitaka i izdataka unose u rokovima propisanim u uvodnim stavkama
- Knjigu prometa nisu obvezni voditi obveznici poreza na dohodak koji vode evidencije o dnevnom prometu po posebnim zakonima u propisanim rokovima (npr. u trgovini Knjiga popisa)
- Obrazac knjige prometa (Obrazac KPR) propisan je Pravilnikom o porezu na dohodak i njegov je sastavni dio

KNJIGA PROMETA

OBRAZAC KPR

I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU						
1. NAZIV DJELATNOSTI: PROIZVODNJA METALNIH KONSTRUKCIJA					ŠIFRA DJELATNOSTI	
					251	
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA / NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI: IVICA IVANČIĆ						
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA: ZAGREB, ZAGREBAČKA BB						
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI: 12345678901						
II. PODACI O POSLOVNOJ JEDINICI						
1. NAZIV						
2. ADRESA						
R. BR.	NADNEVAK	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA O PRIMICIMA U GOTOVINI	IZNOS NAPLAĆEN U GOTOVINI / ČEKOVIMA	IZNOS NAPLAĆEN BEZGOTOVINSKI	UKUPNO NAPLAĆENI IZNOS
1	2	3	4	5	6	7 (5+6)
9	20.01.2017	-	Račun Br. /1/1	740.00	-	740.00
10	23.01.2017	-	Račun Br. 4/1/1	1,500.00	-	1,500.00

Evidencija o tražbinama i obvezama

- To je evidencija o svim ispostavljenim i primljenim računima, osim onih naplaćenih ili plaćenih na način koji ima obilježja gotovinskog plaćanja
- Mora sadržavati podatke o rednom broju, nazivu kupca odnosno dobavljača, broju i nadnevkul izlaznog odnosno ulaznog računa i zaračunatom iznosu, nadnevkul plaćanja/naplate te plaćenom odnosno naplaćenom iznosu
- Porezni obveznici PDV-a koji vode knjigu primljenih i izdanih računa ne trebaju voditi evidenciju o tražbinama i obvezama
- Porezni obveznici PDV-a koji knjigu ulaznih i izlaznih računa vode prema plaćenim odnosno naplaćenim računima, obvezni su voditi i Evidenciju o tražbinama i obvezama.
- Obrazac TO propisan je Pravilnikom o porezu na dohodak i njegov je sastavni dio

EVIDENCIJA O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA

OBRAZAC TO

I. PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU											
1. IME I PREZIME: IVICA IVANČIĆ											
2. ADRESA: ZAGREB, ZAGREBAČKA BB											
3. NAZIV I ADRESA DJELATNOSTI: "IVICA" OBRT ZA PROIZVODNJU I USLUGE, ZAGREB, ZAGREBAČKA BB											
II. PODACI O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA											
R. BR.	KUPAC/DOBAVLJAČ	IZLAZNI RAČUNI					ULAZNI RAČUNI				
		BROJ	NADNEVAK	IZNOS	NAPLAĆENO NADNEVAK	IZNOS	BROJ	NADNEVAK	IZNOS	NAPLAĆENO NADNEVAK	IZNOS
1	Svjetlost d.o.o.	1/1/1	09.01.2017	450	16.01.2017	450,00	-	-	-	-	-
2	Sigurnost obrt	-	-	-	-	-	12/1/1	10.01.2017	1,000.00	17.01.2017	1,000.00

Evidencija o nabavi i uporabi reprodukcijskog i potrošnog materijala, hrane, pića i napitaka

- Obvezna je za proizvodne i uslužne djelatnosti te ugostitelje koji prodaju hranu i pića i napitke koje su sami proizveli
- Služi za utvrđivanje povezanosti primitaka s izdacima poreznih obveznika
- Podaci o nabavi repromaterijala (naziv dobavljača, broj i datum računa, količina)
- Podaci o utrošku repromaterijala (vrsta materija, utrošena količina, broj internog dokumenta – specifikacije, radnog naloga i sl.)
- Izgled evidencije nije propisan, bitno je da sadrži tražene elemente
- Navedene promjene knjiže se najkasnije u roku od mjesec dana od nastanka promjene
- Ako se upotreba vrši svakodnevno, knjiženje se obavlja temeljem mjesečnih specifikacija o uporabi repromaterijala

Primjer:

Evidencija o nabavi i uporabi reprodukcijskog materijala

Naziv materijala: pamučna tkanina - zelena širine 140cm							Jedinica mjere: m'		
Red. br.	Datum	Naziv dobavljača	Broj fakture dobavljača	Nabava			Uporaba		
		Vrsta internog dokumenta	Broj internog dokumenta	količina	cijena (kn)	vrijednost (kn)	količina	cijena (kn)	vrijednost (kn)
1.	16.1.2006.	Lantea	38/06	2,50	80,00	200,00	-	-	-
2.	18.2.2006	Radni nalog	25/06	-	-	-	1,30	80,00	104,00

Napomena:

Oblik evidencije nije propisan, te se može koristiti bilo koji obrazac ili tablica koja sadrži propisane podatke.